جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سردبیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری تقاطع میرزای شیرازی، پلاک ۳۸۴
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۴۹۸۴۵۸
روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸، نمابر: ۶-۸۸۸۴۵۶۳۴
توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۴۹۸۴۷۶
چاپ: همشهری
www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۶۵۴۵ | پنج شنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۱ | ۶ محرم ۱۴۴۴ | اذان ظهر: ۱۳:۱۰ |
غروب آفتاب: ۲۰:۰۶ | اذان مغرب: ۲۰:۲۶ | نیمه شب شرعی: ۰۰:۲۳ | اذان صبح فردا: ۰۴:۴۰ | طلوع آفتاب فردا: ۰۶:۱۵ |

دیده‌بان | هادی عسگری

قطار ویژه یوم‌العباس حضور در حسینیه اعظم زنجان

قطار گردشگری محرم با عنوان کاروان عشق به مناسبت یوم‌العباس(ع)، در مسیر تهران-زنجان از روز شنبه ۱۵ مردادماه به منظور امکان حضور گردشگران معنوی در حسینیه اعظم زنجان آغاز به کار خواهد کرد.

علی‌اصغر شالبافیان، معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی گفت: با همکاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و شرکت حمل‌ونقل ریلی رجا به عنوان اعضای اصلی ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر کشور، قطار گردشگری محرم در مسیر تهران-زنجان با عنوان یوم‌العباس از روز شنبه ۱۵ مردادماه جاری مصادف با هشتم ماه محرم به منظور امکان حضور گردشگران معنوی در حسینیه اعظم زنجان آغاز به کار خواهد کرد.

بسته حمایتی ساترا برای رسانه‌های صوت‌وتصویر فراگیر

سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت‌وتصویر فراگیر در نظر دارد به منظور حمایت از رسانه‌های دارای مجوز و ارائه خدمات محتوایی، بسته حمایتی ویژه ایام محرم را در اختیار رسانه‌های صوت‌وتصویر فراگیر قرار دهد.

سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت‌وتصویر فراگیر(ساترا) در راستای حمایت از رسانه‌های دارای مجوز و ارائه خدمات محتوایی و همزمان با ایام عزاداری امام حسین(ع)، بسته حمایتی را در اختیار رسانه‌های صوت‌وتصویر فراگیر قرار می‌دهد. این بسته حمایتی شامل امکان دریافت قاب اختصاصی(آی‌فریم) شبکه ایام با کنداکتور ویژه ایام محرم با برنامه‌های سخنرانی، مداحی، گفت‌وگو، روضه‌خوانی، مستند، نماهنگ و دعا (هزار و ۷۸ عنوان برنامه، معادل ۳۷۰ ساعت برنامه که در شبکه ایام منتشر می‌شود) است و در اختیار رسانه‌های واجد شرایط بر مبنای نظام رتبه‌بندی قرار می‌گیرد.

برنامه تعطیلی سینماها

همزمان با فرا رسیدن روزهای تاسوعا و عاشورای حسینی، تاریخ تعطیلی سینماها نیز مشخص شده است.

با توجه به تعطیلی رسمی دو روز در هفته آینده همزمان با شهادت امام حسین (ع)، فعالیت سینماها در سراسر کشور به مدت پنج روز متوقف می‌شود. به این ترتیب طبق اعلام همایون اسعدیان، سخنگوی شورای صنفی نمایش سینماها از ساعت ۱۷ روز شنبه ۱۵ مردادماه تا پایان روز پنج‌شنبه ۱۹ مردادماه تعطیل می‌شوند و فعالیت آنها از صبح پنج‌شنبه ۲۰ مرداد از سر گرفته خواهد شد. در حال حاضر فیلم‌های «تی‌تی»، «بازیوو»، «پیتوک»، «زالاوا»، «علفزار»، «روز ششم»، «هناس»، «طلاخون»، «بدون قرار قبلی»، «بی‌صدا حلزون» و «والدین امانتی» روی پرده سینماها هستند.

قصه‌های عاشورا شنیدن دارد!

نسخه صوتی سه عنوان از پرفروش‌ترین کتاب‌های عاشورایی منتشر شد.

نوین کتاب گویا، اولین ناشر تخصصی کتاب صوتی در ایران، سه عنوان کتاب پرفروش در حوزه وقایع عاشورا را با عنوان‌های «فصل‌های شیدایی لیلاها»، «پدر، پسر عشق» و «به‌لهجه سپیدار» با صدای نویسندگان‌شان و دیگر هنرمندان این عرصه و با آهنگ‌سازی حرفه‌ای تولید و منتشر کرده‌است. کتاب «به‌لهجه سپیدار» با نویسندگی و گویندگی علی میرمیرانی، به محرم و عاشورا از زاویه دید یک فرد عامی و کوچه بازاری نظر می‌کند. کتاب «فصل شیدایی لیلاها» نوشته سیدعلی شجاعی و با صدای مصطفی رحماندوست، شاهین علایی‌نژاد و غلامحسین مراقبی، احساس چریکی، غلام بابوته و مسعود میرزایی، قصه کربلا را از دید هفت راوی عاشورا که هر کدام سرگذشت و قصه‌ای متفاوت دارند، مرور کرده‌است. کتاب «پدر، عشق، پسر»، با نویسندگی و گویندگی سید مهدی شجاعی، مشخصاً به موضوع رشادت‌های حضرت علی اکبر(ع) می‌پردازد. آهنگ‌سازی مهدی زارع بر این اثر، بر جذابیت‌های محتوایی و به خیال کشیدن واقعه، افزوده‌است. نوین کتاب گویا، اولین ناشر تخصصی کتاب‌های صوتی در ایران، این آثار را با ۴۰ درصد تخفیف در اختیار علاقه‌مندان به کتاب قرار داده‌است.

حکمت

پیامبر خدا صلّی الله علیه و آله و سلم خطاب به حضرت فاطمه اطهر سلام‌الله علیها:

ای فاطمه! هر چشمی فردای قیامت گریان است، غیر از چشمی که در مصیبت حسین گریه کند، زیرا صاحب آن چشم خندان و مژده نعمت‌های بهشت به وی داده خواهد شد.

بحارالانوار ج ۴۴ ص ۲۹۲

«تکیه دولت» گذشته ماست اما هنوز حیات دارد

«تکیه دولت» با خودش معنایی را وارد زندگی ایرانی کرده است اما پهلوی اول یکی از کارهایش این بود که بناهای مهم دوره قاجار را خراب کند

کارگردان مستند «تکیه دولت» با اشاره به تلاش برای روایت علمی و دقیق درباره جایگاه تکیه دولت در تاریخ اجتماعی ایران عنوان می‌کند که حقایق و ناگفته‌های بسیاری درباره این ساختمان وجود دارد.

علیرضا قاسم‌خان، کارگردان مستند «تکیه دولت» در جلسه‌ای که برای بررسی این اثر برگزار شد، گفت: سال ۸۳ در آلبوم‌خانه کاخ گلستان که حدود ۴۵ هزار شیشه عکس از دوران قاجار در آن وجود دارد، به دنبال منابعی درباره نفت بودم. این آرشیو بعد از آرشیو سلطنتی لندن بزرگ‌ترین آرشیو از آن دوره تاریخی است و اهمیت فراوانی دارد. در جست‌وجوها برای آن فیلم، عکس‌ها را جست‌وجو می‌کردم و به مجموعه‌ای عکس درباره تعزیه در تکیه دولت رسیدم. آن عکس‌ها سال ۸۶ در کتابی به نام «عکس‌های تعزیه ایران در دوره قاجار» منتشر شد. من ۱۰ سال درگیر پروژه‌های دیگری شدم، بعد از مدتی دوباره به سراغ آن عکس‌ها و تکیه دولت رفتم. ما بنایی تاریخی به نام تکیه دولت داریم که درباره آن نظرها مختلف است.

این کارگردان ادامه داد: تناقض‌ها درباره تکیه دولت فراوان است، مثلاً گروهی می‌گویند این بنا متأثر از آربرت هال لندن ساخته شده، در حالی که این موضوع اشتباه است و چنین چیزی وجود ندارد. به نظر می‌رسد برای ما ایرانی‌ها افسانه‌سازی بیش از کار علمی ارزش دارد. شش سال طول کشید تا اسنادی را جمع‌آوری کردم تا بگوییم تکیه دولت کجا بوده، چرا ساخته شده و چرا ویران شده است. تأثیر آن بر هنر ایران و زندگی جمعی گروهی از ایرانیان چه بوده است.

کارگردان «تکیه دولت» گفت: ما معمولاً مستندهایی درباره افراد یا مکان‌هایی می‌سازیم که وجود دارند، اما این فیلم درباره جایی است که دیگر وجود ندارد و اطلاعات درباره آن ناقص و اشتباه است. ما با تاریخ و گذشته مواجهیم. «تکیه دولت» گذشته ماست، اما هنوز حیات دارد و می‌شود درباره آن کتاب نوشت و فیلم ساخت. «تکیه دولت» با خودش معنایی را وارد زندگی ایرانی کرده است. پهلوی اول، یکی از کارهایش این بود که بناهای مهم دوره قاجار را خراب کند. ناصرالدین شاه هم به ظل‌السلطان نامه‌های فراوان نوشت که هرچه از صفویه در اصفهان وجود دارد، ویران کن. ما باید گذشته را درک کنیم. اسنادی وجود دارد که شاه دستور می‌دهد اموال «تکیه دولت» فروخته شود، برای او می‌نویسند که اینها نذر مردم است.

قاسم‌خان: یکی از دشوارترین بخش‌های تولید این فیلم ساخت تکیه دولت بود، بنایی که وجود ندارد و طراح ما باید ذهنیت درستی درباره این بنا پیدا می‌کرد

■ ۲ هزار نفر به تماشای تکیه دولت

این کارگردان ادامه داد: آواز و موسیقی ایرانی از رکن‌های مهم «تکیه دولت» است. موسیقی ما در «تکیه دولت» رشد می‌کند و این بستر برایش فراهم می‌شود. ارکستر اسیون غربی توسط لومر به ایران وارد شد و در تکیه دولت هم قطعات غربی نواخته می‌شد. در آن دوره طبق اسناد تاریخی ۲ هزار نفر به تماشای این تعزیه‌ها می‌نشستند. تعزیه‌خوانی باید می‌خواند که صدایش به همه این ۲ هزار نفر می‌رسید. ۷۰ سال بعد از این ماجرا، برنامه گل‌های رادیو ساخته می‌شود و این تجربه‌ها را می‌توان در آنجا دید. در تکیه دولت جایی از تاریخ وجود دارد که برای نمایش و موسیقی کار کرده است. ابزار و وسایلی که ساخته شده در نوع خود بی‌نظیر و جذاب است.

قاسم‌خان در بخش دیگری از سخنانش گفت: در دوره‌ای از تاریخ اصلاً تعزیه و هر نوع هنر ایرانی مایه کسر شأن است. پس از مشروطه، ایرانیان می‌خواستند سر تا پا غربی شوند و از همه مظاهری که مربوط به هنر ایران بود، دوری می‌جستند. من ادعا ندارم که «تکیه دولت» کامل است، اما تلاش کردم نگاهی داشته باشم به آن دوره و تأثیری که بر فرهنگ، موسیقی، تئاتر، تعزیه و اجتماع ایرانی داشته است.

■ تناقض‌ها درباره تکیه دولت فراوان است

او در پاسخ به سؤال یکی از حاضران درباره مستند بودن فیلم گفت: بخشی از این روایت، زاییده ذهن من است، اما آنچه گفتیم واقعی است و بر اساس اسناد و مدارک. من باید اطلاعات را طوری گزینش می‌کردم و نمایش می‌دادم که برای مخاطب جذاب باشد. فرق کتاب و فیلم در این است، شما در فیلم نیاز به ابزارهایی دارید تا تماشاگر را حذف کنید و با انبوهی داده مواجه هستید. بسیاری از آنها جذاب است، اما باید به نفع فیلم حرکت کنید. بعضی اشیا مثلاً از تکیه دولت به موزه ملی رفته و دلایلش معلوم نیست یا مسائل مختلف درباره‌اش مطرح شده است، همه اینها را نمی‌شد در فیلم آورد، چون زمان نبود. در کتاب بعضی مسائل را توضیح دادم، اما فیلم جای همه اینها نبود. شما به عنوان کارگردان باید این کار را بکنید؛ بعضی قصه‌ها، موقعیت‌ها و شخصیت‌ها را به نفع فیلم کنار بگذارید.

این کارگردان در پاسخ به سؤال یکی از حضار گفت: تکیه دولت وجوه مختلف تاریخی دارد، فقط مخصوص اجرای تعزیه نبوده است. سؤال هم درباره آن فراوان است، مثلاً گفته می‌شود چرا تکیه دولت سقف ندارد، خارجی‌ها می‌گویند مهندسان ایرانی، قدرت و دانش این کار را نداشتند. آقای بیضایی می‌گوید این ملهم از سنت چادرزدن در تعزیه است و این که بعد از ایام عزاداری، چادرها جمع و مراسم تعطیل می‌شود. به نظر من قطعاً منابع و سؤال‌ها بسیار است، اما برای من همین اندازه کفایت می‌کرد.

وی در پاسخ به سؤال یکی دیگر از حاضران عنوان کرد: من هیچ ادعایی درباره فیلم ندارم. «تکیه دولت» حاصل تلاش و تحقیق من است و حتماً کاستی‌هایی دارد. دوست داشتم بار طنز فیلم بیشتر بود، اما شاید توانایی آن را نداشتم. عکس‌هایی که انتخاب شده همه با دقت انتخاب شده، عکس‌های بیشتری هم بود. البته عکس‌های باکیفیت انتخاب کردیم و گرافیست ما زحمت کشید عکس‌ها را اصلاح کرد، اما چیزی به آنها اضافه نشده است. نقاره‌نوازی در تکیه دولت وجود داشته، در نقاشی کمال‌الملک هم می‌بینیم، ملکه انگلستان مجموعه‌ای از سازهای غربی را به ایران هدیه داد که در آنها ترومپت بود. لومر که برای مدرسه نظام به ایران دعوت می‌شود از این سازها برای ارتش استفاده می‌کند. لومر، نت‌خوانی را به سربازهای ایرانی آموخت. در برنامه گل‌ها این اتفاق افتاد و این موسیقی با هم تلفیق شد. هم سنج که ساز ایرانی است داریم و هم سازهای غربی‌تر.

این کارگردان در پاسخ به سؤالی دیگر گفت: من در دانشگاه هم که درس می‌دهم به این موضوع فکر می‌کنم، طوری درس بدهم که مخاطب بشنود و درگیر شود. در فیلم هم این مسئله و اولویت را دارم. یکی از دشوارترین بخش‌های تولید این فیلم ساخت تکیه دولت بود، بنایی وجود ندارد و طراح ما باید ذهنیت درستی درباره این بنا پیدا می‌کرد تا مدلی که در فیلم می‌بینید، باورپذیر باشد.

علیرضا قاسم‌خان در پایان این جلسه افزود: به تاریخ ایران با عشق نگاه کنیم. ناگفته‌های بسیاری درباره بخش‌های مختلف تاریخ وجود دارد و یک فیلم یا کتاب نقطه آغاز است، نه نقطه پایان.

مستند «تکیه دولت» ساخته علیرضا قاسم‌خان در طرح «اکران حقیقت» از سه‌شنبه ۱۱ مردادماه به صورت آنلاین در سایت هاشور نمایش داده می‌شود.

نما | حسین کشتکار

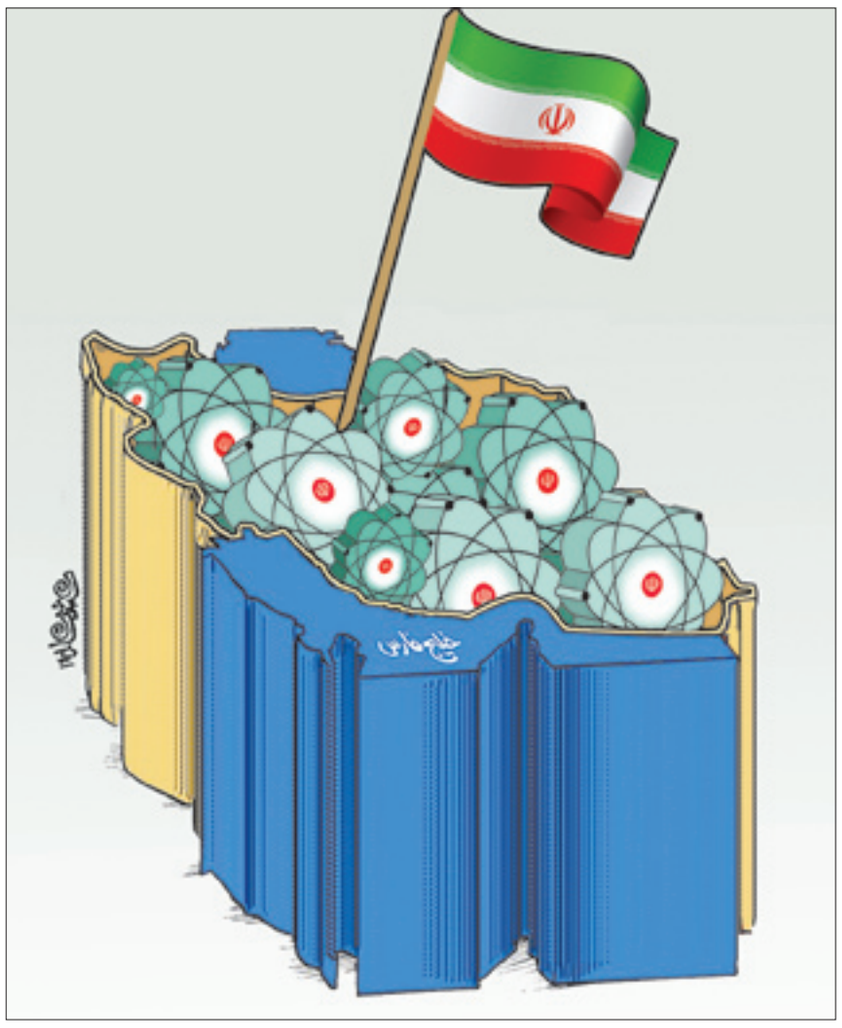

فرهنگ

اقامه عزاداری با احیای سنت‌ها

■ جواد محرمی

شیوه‌ها و سبک‌های عزاداری در ایران مانند هر آیین دیگری به مرور زمان در معرض تغییرات شکلی و مفهومی مثبت و منفی بوده است، بعضاً پیرایه‌هایی نیز به آن اضافه شده یا از نقاط قوت آن کاسته شده است. با این حال همواره دیده‌بانانی که دغدغه فرهنگ و دین داشته‌اند، آیین‌های عزاداری را مورد آسیب‌شناسی قرار داده‌اند. چه بسا ستیزه‌گران کوشیده باشند در برهه‌ای در این دستگاه نفوذ کرده و آن را دستخوش انحراف سازند. با این وجود آیین‌های عزاداری بزرگ‌ترین میراث فرهنگی ایرانیان بوده که در آن چندین هنر همواره نقش داشته است، از موسیقی گرفته که در قالب سازهای کوبه‌ای، دمام و سنج و طبل به کار این آیین آمده‌اند تا سازهای بادی چون نی و نقاره تا هنر نمایش که در قالب تعزیه و شبیه‌خوانی خود را در خدمت آیین‌های عزاداری اباعبدالله‌الحسین(ع) قرار داده‌اند.

در گوشه و کنار ایران به اقتضای قومیت‌ها و فرهنگ‌های مختلف، شیوه‌ها و اشکال گوناگونی برای عزاداری ماه محرم پدید آمده است که از میان آن می‌توان به نخل‌گردانی، شبیه‌خوانی، تعزیه، شام غریبان و طشت‌گذاری اشاره کرد یا برای مثال در تهران شیوه‌ای از عزاداری به نام چارپایه‌خوانی داشتیم که در سال‌های اخیر مداحانی در احیای آن همت گماردند و مورد تقدیر رهبر انقلاب هم قرار گرفتند. شیوه‌های عزاداری، اما در ۳۰ سال اخیر، به‌ویژه در تهران دچار اعوجاجی شد و مهم‌ترین آفت آن رکود معنا در غیاب هنرهای اصیل و ناب بود. در این وضعیت آنچه غلبه پیدا می‌کرد بیشتر شور حالی از معنا و مفهوم بود که خود را در نوحه‌خوانی‌های بی‌مغز مبتنی بر ریتم‌های موسیقی غربی نشان می‌داد. در سال‌های اخیر اما این انحرافات با هوشمندی بخشی از فعالان آگاه و دلسوز آسیب‌شناسی و نمودهای آن سال به سال کمرنگ‌تر شد. نوحه‌ها در سال‌های اخیر از اشعار و متن‌های قوام یافته‌تری بهره می‌برد و آثار شاعران جوان شعر آیینی مورد توجه قرار گرفته است و اگرچه هنوز رگه‌هایی از اشعار و ریتم‌های سست به گوش می‌خورد، اما به جرئت می‌توان گفت سرعت آن در حال کاسته شدن است.

اگر به اشعاری که نوحه‌خوانان مشهور معاصر از آن بهره می‌برند مراجعه کنیم، می‌بینیم فارغ از صدا و حال خوب، اشعار ناب و پرمغزی که استفاده می‌شده راز ماندگاری آنها را موجب شده است. برای مثال صادق آهنگران همواره در

نوحه‌خوانی پشتوانه اشعار مرحوم حبیب‌الله معلمی را داشته است. مرحوم مؤذن‌زاده اردبیلی همواره از اشعار فاخری چه در زبان ترکی و چه در زبان فارسی بهره برده است یا برای مثال حسین فخری، مداح و حماسه‌خوان مشهور خرمشهری فرزند حاج حسن فخری از مداحان قدیمی خرمشهر همواره از اشعار شاعرانی چون حبیب‌الله معلمی و حبیب‌الله چایچیان(حسان) بهره برده است.

در این میان شکل و شیوه و سبک‌های عزاداری نیز هویت خاصی به آیین‌های عزاداری اباعبدالله داده است. شاید این گزاف نباشد که بگوییم پس از یک دوره عسرت در سال‌های اخیر شاهد چرخش عزاداری‌ها به سمت احیای سنت‌ها و اصالت آیین‌ها هستیم. نمایش شمایل‌ها و علم‌های بزرگی که در دوره‌ای خاص به رسوم عزاداری‌ها در ایران راه یافت و بیشتر جنبه‌ای نمایشی، اما تهی از بار معنوی داشت در حال کمرنگ شدن است. در سینه‌زنی‌ها و زنجیرزنی‌ها مسئله نظم و انضباط دسته‌های عزاداری موردی است که اهمیت خود را به مرور پیدا کرد. با این حال به نظر می‌رسد تمسک به هویت سنتی در عزاداری حسینی که رنگ و بوی معنوی بیشتری دارد و هنر و مفهوم را در کنار هم قرار می‌دهد، همچنان در میان هیئت‌ها و تکیه‌های عزاداری، به‌ویژه در شهرهای بزرگ نیاز به بازنگری و آسیب‌شناسی دارد. برای این مهم بالا بردن درک و سواد فعالان این عرصه و آموزش آنها می‌تواند یک اولویت محسوب شود. اینکه در سبک‌های عزاداری مهجور زیادی وجود دارد که در صورت احیا می‌تواند شأن و منزلت عزاداری‌ها را ارتقا دهد و هویت آن را استحکام بیشتری ببخشد غیرقابل انکار است. تعادل میان شور و شعور حسینی به شکلی که هنر و تکنیک در خدمت مفاهیم قرار بگیرد در آیین‌های عزاداری رویکردی ضروری است که البته همچنان نیازمند روشنگری و رجحان دادن کار فرهنگی عمیق است.

نمایش

همه شبکه‌های سیما آشپزی دارند اما جای تعزیه خالی است

هنرمند باسابقه تعزیه با انتقاد از نبود تکیه‌ای ثابت در تهران برای اجرای تعزیه می‌گوید: سال‌هاست داریم فریاد می‌زنیم که تعزیه، هنر جهان اسلام است، اما در تهران حتی یک تکیه مناسب برای اجرای آن نداریم.

محسن هاشمی، هنرمند تعزیه کشورمان از جای خالی تدریس تعزیه در دانشگاه‌های هنری و تغییر کاربری تکیه‌های ویژه تعزیه و بی‌توجهی به این هنر ملی و دینی ابراز تأسف کرد و در این رابطه به ایسنا می‌گوید: نبود تکیه برای اجرای تعزیه مانند آن است که بخواهید مسابقه فوتبال را بدون ورزشگاه برگزار کنید. در این مدت هم که تعزیه اجرا شده به لطف تعزیه‌خوانان بوده است. او با انتقاد از تغییر کاربری تکیه‌هایی مانند نیاوران اضافه می‌کند: این تکیه اساساً برای تعزیه ساخته شده که حالا مدت‌هاست تغییر کاربری داده است. بدون تکیه کجا می‌توانیم تعزیه اجرا کنیم، در پارک که نمی‌توان تعزیه اجرا کرد. هاشمی درباره حذف واحد آموزشی تعزیه در دانشگاه‌های هنری توضیح می‌دهد: این مسئله دلایل گوناگونی دارد؛ در وهله اول کسانی که در دانشگاه تدریس می‌کنند به جز یکی، دو نفر به تعزیه اشراف ندارند. از سوی دیگر این هنر هم منابع متعددی ندارد. بنابراین برای آموزش آن استاد باید برای جست‌وجوی منابع زحمت بسیار بکشد، اما خیلی از استادان ما دوست دارند همه چیز حاضر و آماده در اختیارشان باشد و وقتی چنین نیست، راحت‌ترین کار، پاک کردن صورت مسئله است. هاشمی اضافه می‌کند: بی‌توجهی به تعزیه به دلیل بی‌اعتنایی ما به هنر ملی و دینی کشور است و متأسفانه کسانی که تعزیه را حذف کرده‌اند، نه عرق ملی دارند و نه دینی که اگر داشتند، تعزیه‌ای را که بزرگان جهان در برابرش سر تعظیم فرود آورده‌اند، حذف نمی‌کردند. هاشمی درباره آسیب‌هایی که نگاه مناسبتی به تعزیه وارد می‌کند، می‌گوید: اتفاقاً نگاه مناسبتی بد نیست، چون برای هر مناسبتی از شادی و سوگواری، تعزیه داریم و تعزیه فقط به عاشورا محدود نمی‌شود. این تعزیه‌خوان با انتقاد از بی‌توجهی رسانه‌ها به تعزیه خاطرنشان می‌کند: رسانه‌های ما بسیار ضعیف و منفعلانه عمل می‌کنند. رادیو و تلویزیون در طول سال چقدر زمان به تعزیه اختصاص می‌دهند. اغلب شبکه‌های تلویزیونی مسابقه آشپزی دارند که بیشتر تبلیغ ظرف و قابلمه است، اما هیچ جایی برای هنری مانند تعزیه در نظر نمی‌گیرند. در حالی که اگر تعزیه در تلویزیون دیده شود، جوانان را جذب می‌کند. هاشمی ادامه می‌دهد: البته فراموش نکنیم اگر تعزیه مورد توجه قرار بگیرد، نان عده‌ای آجر خواهد شد، چون در تعزیه زد و بند وجود ندارد. هنرمندان خارجی بیشتر قدر تعزیه را می‌دانند، اما تعدادی از هنرمندان فرنگی‌مآب خودمان در برابر آن گارد می‌گیرند و آن را نازل می‌دانند. در حالی که بزرگان تئاتر دنیا در برابر تکنیک‌های بی‌بدیل تعزیه زانو زده‌اند.

مستند

پخش مستند «مرثیه گمشده» به یاد «خسرو سینایی»

برنامه «گنجینه» شبکه مستند چهارشنبه(دیروز) در دومین سالمرگ خسرو سینایی و به یاد این کارگردان، فیلمنامه‌نویس، آهنگساز، نوازنده و شاعر ایرانی با پخش مستند «مرثیه گمشده» روی آنتن رفت.

به گزارش «جوان» به نقل از روابط عمومی شبکه مستند، «مرثیه گمشده» به کارگردانی خسرو سینایی سال ۶۲ ساخته شد و روایت زندگی هزاران لهستانی است که در سال‌های جنگ جهانی دوم به ایران پناهنده شدند. این فیلم، قصه مهاجرت لهستانی‌ها را از میان عکس‌های به جا مانده از آن دوره (۱۳۲۰ و ۱۳۳۲) و در گفت و گو با افرادی که آن دوره را به خاطر دارند، واکاوی کرده‌است. یکی از مصاحبه‌شونده‌های «مرثیه گمشده» آنا بورکوفسکا است که برادرش را در اردوگاه‌های سیبری از دست می‌دهد و پس از مهاجرت در تهران با مردی ایرانی ازدواج می‌کند و برای همیشه در این کشور می‌ماند. سینایی برای ساخت این مستند از رئیس‌جمهوری لهستان نشان ویژه این کشور را دریافت کرده‌است. خسرو سینایی مرداد ۱۳۹۹ به دلیل ابتلا به بیماری کرونا درگذشت. مجموعه برنامه «گنجینه» به تهیه‌کنندگی حنیف شهپرراد در شبکه مستند تولید شده‌است و چهارشنبه‌ها ساعت ۲۱ با نگاهی به سینمای مستند ایران در دهه‌های گذشته پخش می‌شود.

سینما

تهیه‌کننده فیلم عاشورایی «عصر روز دهم» عنوان کرد

روایت منوچهر محمدی از سفر کربلا با مرحوم ملاقلی‌پور

مراسم تقدیر از منوچهر محمدی، تهیه‌کننده فیلم عاشورایی «عصر روز دهم» همراه با خاطره‌گویی او از زیارت امام‌حسین(ع) همراه با زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور و اولین‌باری که دوربین‌های سینما را به کربلا و نجف بردند، برگزار شد.

منوچهر محمدی، تهیه‌کننده فیلم «عصر روز دهم» در مراسم تقدیری که برای وی به خاطر تولید فیلم عاشورایی عصر روز دهم صورت گرفت ضمن اشاره به اینکه قرار بود فیلم «عصر روز دهم» توسط رسول ملاقلی‌پور ساخته شود، عنوان کرد: این نکات را برای اولین‌بار است که بیان می‌کنم. این نعمت و لطفی بود که بابت ساختن فیلم «عصر روز دهم» نصیبم شد. قرار بود با مرحوم رسول ملاقلی‌پور بعد از فیلم «میم مثل مادر» درباره ایده‌ای که به ذهن من رسیده‌بود، در کربلا فیلم بسازیم، با این فیلم برای اولین‌بار دوربین‌های سینمای ما وارد کربلا و نجف شد.

وی ادامه داد: بعد از اینکه ایده را نوشتم، به مرحوم ملاقلی‌پور دادم که مورد پسند او قرار گرفت، بعد از این به کربلا رفتیم که آن دوران تحت سیطره امریکایی‌ها قرار داشت. یک ماه برای تحقیق در عراق بودیم. یادم است که شب‌ها در بین‌الحرمین با او می‌نشستیم و روی فیلمنامه کار می‌کردیم.

محمدی با اشاره به اینکه یک روز عصر رسول به من گفت که اتفاق جالبی افتاده‌است، خاطر نشان کرد: ملاقلی‌پور گفت که گروهی از هنرمندان اصفهان که برای طراحی ضریح به اینجا آمده‌اند، من را شناخته و گفته‌اند که «ما شب‌ها تا صبح که حرم بسته است، برای نمونه‌برداری از ضریح امام‌حسین(ع) و طراحی

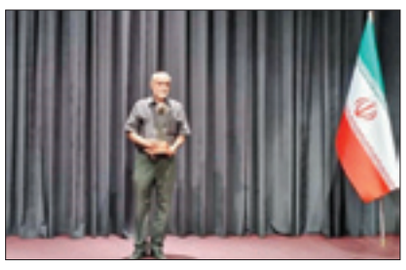

در کنار مضجع شریف ایشان کار می‌کنیم و شما هم می‌توانید در این مدت در کنار ما باشید.» این شد که بعد از بستن حرم در جایی که قرار گذاشته‌بودیم، رفتیم و این توفیق نصیب ما شد که تا صبح در حالی که تنها ۱۰ نفر دور ضریح امام‌حسین(ع) بودیم، ایشان را زیارت کردیم. همیشه زیارت حرم امام‌رضا(ع) از نزدیک برای ما حسرت است، حال این توفیق نصیب ما شده‌بود که ضریح حضرت اباعبدالله(ع) را برای چند ساعت در خلوت و تنهایی زیارت کنیم.

همچنین منوچهر شاهسواری، مدیر عامل خانه‌سینما با بیان اینکه «در سینما هنرمندان مؤمن فراوان داریم»، گفت: منوچهر محمدی یکی از این چهره‌ها است که در عمل ایمان خود را نشان داده‌است. او با توجه به آنچه در اثرهایش ساخته‌است، نمونه یک انسان مؤمن است. محمدی از ذخایر نمادین فرهنگ و هنر ایران است. ذخایر فرهنگ و هنر کسانی‌اند که در مواقع خطر به نجات سرمایه سینمایی و هنری کشور می‌آیند.